

РЕЦЕНЗИЯ

За получаване на научното звание "доцент" по "Съдебна медицина" в Катедрата по "Обща медицина, съдебна медицина и деонтология" при Факултет Обществено здраве на Медицинския университет- Плевен

Рецензент – проф.д-р Цана Петрова Бошнакова – Празникова, дмн

За участие в конкурса е подал документи **д-р Данчо Петров Деков дм**, главен асистент в Катедрата по обща медицина, съдебна медицина и деонтология. Кандидатът е представил необходимите документи и научни трудове, изискващи се за участие в конкурса и е допуснат с решение на комисия, назначена със Заповед №1859 от 27.09.2016 год. на Ректора на Медицинския университет – Плевен. Представените документи отговарят на чл. 81 от ПРАС на Медицински университет – Плевен. Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр.46 от 17 юни 2016 год.

1. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ОТНОСНО КАРИЕРНОТО И АКАДЕМИЧНО ИЗРАСТВАНЕ НА КАНДИДАТА

Д-р Данчо Петров Деков е роден на 18.07.1956 год. в с. Михалци, окръг Велико Търновски. Завършва висшето си образование във ВМИ в гр. Плевен през 1982 год.

От 1982 до 1990 год. работи като участъков лекар в село Вълчитрън, Плевенско. През 1990 год. след конкурс е назначен асистент в Катедрата по "Обща медицина, съдебна медицина и деонтология" при Университета, където продължава да работи и в момента като главен асистент. След специализация в Катедрата по съдебна медицина в Медицинска академия в София през 1994 год. придобива специалност по съдебна медицина. През 2000 год. е удостоен с научната степен "Доктор по медицина" от Медицинската Академия за следдипломно образование на лекари /МАПО/- Санкт Петербург-Русия /бивш ГИДУВ/ след защита на дисертационен труд във Военно Медицинската Академия – С.Петербург. Научната степен е утвърдена от МС на Република България, ВАК, с удостоверение № 858 /23.06.2000 год.

През 2004 год. завършва курс по английски език в 'Caldwell Community college and Technical Institute' в Северна Каролина.- САЩ. Д-р Деков има завършени курсове по "Актуални проблеми на медицинската педагогика", курс по употреба на "Thompson Reuters Web of Knowledge" и курс по СДК "Приложение на статистиката към биологични, здравни и медицински проучвания" в Медицинския Университет в Плевен.

В периода от 1981 до 1990 год. д-р Деков е Окръжен кореспондент на вестник "Здравен фронт" и списание "Български червен кръст"

От 2006 год. до днес той е Председател на синдикалната секция на КТ "Подкрепа" в УМБАЛ и МУ – Плевен.

Д-р Деков има медицински стаж 29 г. и 4 месеца, от който стаж по специалността 22 г. 6 м. и 3 дена и като преподавател 25 г. 9 м. и 10 дена. Владее английски и руски езици писмено и говоримо.

II. НАУЧНА ДЕЙНОСТ

В конкурса за доцент д-р Деков участва с 48 публикации с пълен текст. Той се представя с три публикации, свързани с дисертационния му труд в три чужди списания, 5 публикации в чужди списания и сборници, които не са свързани с докторската дисертация и 16 публикации в български научни списания, които също не са свързани с дисертационния труд. Д-р Деков

представя в пълен текст 22 публикации , извън дисертацията в рецензирани сборници на научни звена или в сборници от проведени научни форуми. В 28 публикации д-р Деков е първи автор и в 13 – втори. Към списъка на научните трудове на д-р Деков са представени и резюмета от научни форуми. В 28 публикации д-р Деков е първи автор и в 13 – втори. Към списъка на Научните трудове на д-р Деков са представени и резюмета от научни форуми в чужбина , публикувани в сборници – 11 бр. и представени в непълен текст резюмета на научни прояви у нас – 11 бр.

Д-р Деков има участия в две учебни ръководства – в Практикум по съдебна медицина и в Борба с трафика на хора – съдебномедицински аспекти на физическото и сексуално насилие на жертвите на трафикл. Той е написал и отзив за Новата книга на проф. Раданов , Плевенска медицина, бр 1-2 , 2006 год.

Д-р Деков участва в широко мащабно проучване на съдебномедицинската практика на Катедрата по съдебна медицина при Петербургската Медицинска академия в различни аспекти – цялостен анализ по случай 75 годишната история на Катедрата. От работата се добива представа за нивото на съвременната руска съдебна медицина. Изтъква се приоритета на хистологичното изследване при експериментални огнестрелни наранявания, при установяване прижизнеността на нараняванията, патоморфологията на травматичния бял дроб и в случаите на удавяния, както и значението на изследването на ферменти и изоферменти при исхимична болест на сърцето. Прави се пълен анализ на успехите в 75 годишната история на Петербургската Катедра по съдебна медицина като се изтъкват приносите в защитените дисертации. /I-2,3, II-8/

Централен проблем в научната дейност на д-р Деков е пътнотранспортния травматизъм. Той участва в проучването на 1282 пътнотранспортни произшествия /ПТП/ в гр. Плевен и гр. Стара Загора за пет годишен период -1999-2003 год. / II-9/

Д-р Деков с колега от Института по Съдебна медицина в Скопие извършват сравнителен анализ на телесните повреди в Република Македония и Република България като се обсъждат критериите за квалификацията им и се установява, че има различия в скалата на степенуване на телесните повреди- три и двустепенна. и че българското законодателство е по-съвършено. /II-10/

Д-р Деков проучва 241 пострадали лица, преживели ПТП и установява, че висок относителен дял имат пътниците – 41 %, следвани от пешеходците - 30% и 27 % - водачите. Според наказателния кодекс 20% са леките и 75 % – средните и 5 % тежките телесни повреди /II-12 /.

От всички престъпления против личността най-тежки са убийствата. Д-р Деков самостоятелно проучва 227 съдебномедицински експертизи за смърт в резултат на агресивно умишлено действие от други лица в Плевенска област в 20 годишен период. За всеки случай е попълвана специална работна карта. Информацията от нея е въведена в компютърни електронни таблици, обработени с Microsoft excel. Използван е сравнителен статистически анализ на база данни. Като причина за смъртта се посочва на първо място острата кръвозагуба /54%/, следвана от черепномозъчни увреждания /35%/ и асфиксия /11%/. Огнестрелното оръжие като средство за извършване на убийство се счита “придобивка” на демократичния преход. /II-13/

Д-р Деков проучва 205 случая с освидетелствани лица от женски пол над 16 годишна възраст, в мнозинството /96.6%/ претърпели леки телесни повреди. Той изтъква необходимостта от изработването на мащабни програми , ангажиращи специалисти от различни области и промяна в законодателството за гарантиране на реална и ефективна защита на жените при физическо насилие. /II- 14/

Насилието като явление придобива още по-драматичен характер , когато се отнася до най-трудно защитимата група – децата. /Д-р Деков/ За периода от 1994 до 2000 год. д-р Деков проучва 75 случая със сексуално и физическо насилие при деца. Авторът поставя въпроса за беззащитността на децата – жертва на насилие в условията на бедност, криза, безработица , съпровождащи се с трайни афектни реакции и престъпления срещу малолетни. Случаите често остават без последици поради неспазване на закона /II-15/

Д-р Деков в колектив проучва 538 случая с полови престъпления като прави анализ на обектите, и характера на извършеното престъпление /II-18/

Д-р Деков участва в колектив, който проучва самоубийствата за 17 годишен период 1979-1995 год. в население от 500 000 души /два окръга / Авторите установяват най-висока честота във възрастта над 71 години с най-често използван способ – самообесване, следвано от отравяне и падане от високо. Оформящата се тенденция на нарастване на самоубийствата в края на изследвания период се свързва с промяната на социалните фактори и реструктурирането на обществото - остаряване на населението, лавинно нарастване на безработицата, увеличаване на престъпността и броя на наркоманиите, както и промяна в ценностната система на хората /II-19/

Д-р. Деков участва в колектив, който проучва на базата на проведени прегледи, освидетелствания и експертизи упражненото насилие на 26 285 възрастни над 60 години за период от 12 години /1984-1995 год./ Нарастващата агресия авторите свързват с общите промени, настъпващи в един преходен период – социални, политически, икономически, пряко свързани с нарастването на престъпността, нейната безнаказаност като не се изключва обща деградация на част от основните ценности в обществото. /II-20/

Д-р Деков с колектив от Катедрата по Патоанатомия проучват 1649 аутопсионни протокола на починали в периода от 2008 до 2012 год. в УМБАЛ "Д-р Г. Странски" Отчита се намаления брой аутопсии в последните години и установената структура на онкопатология. Правилно е отразено, че не могат да се правят генерални изводи за честотата на отделните туморни единици, тъй като голяма част от заболялите онкоболни не се аутопсират в болниците, умират в къщи или в хоспис. /II-28/

Д-р Деков е водещ автор в задълбочен статистически анализ на структурата на съдебномедицинските изследвания на труповете и трупни части за пет годишен период. В 35 % се установява ненасилствена смърт, в 53% - механични увреждания, асфиксия в 24.7%. От механичните увреждания на първо място по смъртност са автомобилните травми - 42.3 %, следвани от падане от високо - 22.5 %. Нещастните случаи са 62 % - транспортни произшествия, трудови злополуки, битови травми, следвани от самоубийства - 31% и 7 % убийства. Така се добива пълна представа за структурата на съдебномедицинската патология в областта. /II-29/

Д-р Деков участва в извършването на статистически анализ и на патологоанатомичните аутопсии на УМБАЛ "Д-р Г. Странски" в гр. Плевен, извършени в периода 2000-2012 год. заедно с колектив на Катедрата по Патологоанатомия. Отбелязва се 50.6% аутопсионна активност като в ¼ от случаите се отчита несъвпадение на клиничната с патологоанатомичната диагноза, което е сравнително високо и налага възобновяването на клиникопатологоанатомичните срещи. Изводът е основателен и полезен в перспектива /II-30/

Д-р Деков извършва сравнителен анализ на 265 съдебномедицински експертизи на пострадали с травми на зъбите и челюстите според съдебномедицинската експертна служба на Санкт Петербург и 102 експертизи на ВМИ Плевен. Прави се сравнение на категоризирането на телесните повреди в двете страни. /II-43 МУ

С колектив от Катедрата по Патологоанатомия в МУ- Плевен д-р Деков проучва честотата и характеристиката на случаите с белодробен тромбемболизъм. В 1649 аутопсии за период от пет години - 2008-2012 год. са установени 143 случая /8.62%/. Извършен е анализ на случаите. /IV-2/

Съвместно с колектив от Катедрата по Патологоанатомия е проучен и карциномът на гърдата в 1649 аутопсионни протокола. /V Б-3/

Д-р Деков проучва 798 случая със самоубийства за 12 годишен период в Плевенска и Ловешка области. /V -9/

Обект на неговите изследвания е и внезапната смърт по съдебномедицински данни – Анализът на 3915 случая в годините от 1989-2003 год. показва в част от случаите отказ от съдебномедицинско проучване на случаите от следствените органи. Така се създава възможност

да се пропуснат случаите с насилствена смърт /отравяне/ и от друга страна – се стига до статистическа недостоверност на данните за смъртността в България./V 9,10,11/

Д-р Деков съобщава 10 случая с внезапна смърт при интравенозна апликация на кокаин като подробно описва сърдечната находка./VB-3/

Д-р Деков участва в подробното описание на морфологичните изменения в белия дроб в динамиката на травматичната болест на 93 случая /V 4,5,6/

Трудовете на д-р Деков са цитирани в 11 чужди издания и 7 български източника. Той има импакт фактор 1.859 /Journal of investigative medicine / и 1.2 /Vascular pharmacology /

Д-р Деков е участвал в два изследователски и образователни проекта : 2005 год. - "За по-добро съвместно реагиране на неправителствените и правителствени организации към трафика на хора" и в - 2004 год. "Превенция на домашното насилие "

II УЧЕБНОПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Д-р Деков е дългогодишен преподавател, има в пълен обем натовареност с лекции и упражнения и участия в изпитни комисии. Ползва се с авторитет пред колегите си и студентите.

За периода от 2013/2014 год. до 2015 год./2016 год. към 28.06.2016 год. е реализирал следната учебна натовареност – упражнения на български студенти 327 часа и 24 часа лекции, упражнения с чуждестранни студенти на английски език 167 часа.

Д-р Деков е съавтор на Практикум по съдебна медицина , издаден под редакцията на доц.П.Лисаев, който се явява отличен наръчник за съдебномедицински кадри и общо практикуващи лекари. Написан на висок стил и с практическа насоченост той се явява отлично средство за прилагане в областта на съдебната медицина. За пръв път у нас се излиза с толкова ценен наръчник, разглеждащ всички аспекти на съдебната медицина и от изключителна стойност за практиката на всякакъв род специалисти. Той е репрезентативен за високо ниво на съдебномедицинската наука у нас.

Д-р Деков ежегодно участва в разработката на учебните програми по съдебна медицина и на тестовете за провеждане на колоквиумите на студентите.

В периода от 2012 год. до 2015 год. той е ръководител на специализант, който полага успешно изпита за специалност по съдебна медицина през 2016 год.

III. ЕКСПЕРТНО-ДИАГНОСТИЧНА ДЕЙНОСТ

Д-р Деков работи във всички области и направления на съдебната медицина и деонтология като експерт при предварителни производства на Органите на МВР и Прокуратурата на Република България. Акцент в работата на д-р Деков са изследвания в областта на травматизма, физическото и сексуално насилие на малолетни и възрастни , самоубийствата и убийствата в Плевенска област, половите престъпления и алкохолната интоксикация. През последните пет години като лекар в отделението по съдебна медицина д-р Деков е извършил 286 аутопсии и съдебномедицински експертизи на труп, 902 прегледи и освидетелствания на живи лица и 311 съдебномедицински експертизи по документи и материали по следствени и съдебни дела. Участвал е общо в 49 сложни колективни /тройни и петорни / експертизи, както и в 3 ексхумации. Д-р Деков от 1990 год. е съдебен експерт в списъка на Окръжния съд в Плевен, а от 2010 год. съдебен експерт в списъка на Апелативния съд във Велико Търново.

В многообразната и богата дейност на д-р Деков в полето на съдебната медицина могат да се очертаят следните по-важни приноси :

1.Д-р Деков за пръв път провежда мащабно проучване и сравнителен анализ на експертизата на живи лица ,пострадали с телесни повреди в областта на лицето в Русия и България.Отчитат се различията в показателите, дължащи се на различната организация на експертизата и нормативните регламентации в двете старни.Дадени са конкретни предложения за допълване и промяна в текстовете на нормативните документи и възприемане на анатомотопографските принципи при определяне границите на лицето.Обменен е полезен опит в категоризирането на травмите според наказателните кодекси в двете държави.

2.Посочените по-горе обобщени съдебномедицински изследвания на д-р Деков при ПТП му дават възможност да направи ценни предложения ,които могат да бъдат използвани при изготвянето на програми за превенция,в което се състоят и научните приноси на публикациите. /II-9,12,34,IV-4 ,6 /

3.В мащабното си проучване на 1396 самоубийства за 17 годишен период /1979-1985 г./ д-р Деков анализира динамиката,хронобиологията и причините за настъпването на смъртта.Данните са репрезентативни за Плевеския регион и са цитирани от много автори. /II-19,26,IV-7,VБ2,5/

4.Д-р Деков извършва проучвания върху организацията и финансирането на съдебномедицинската дейност и в статиите си прави опит за остойносттаване на една съдебномедицинска аутопрсия и извършваните биологични проби за алкохол в специализирана химическа лаборатория..Освен цена на направените разходи той предлага възможности за нейното оптимизиране и повишаване на качеството на изследванията.

5.Д-р Деков участва в интердисциплинарно медикобиологично и клиниколабораторно изследване на трупен материал

а/.Изолиран е човешки аортен еластин по метода на Patridge от труповете на млади здрави индивиди на възраст 15-20 години, починали от насилствена смърт в резултат на механични увреждания при ПТП или други инциденти с цел ранна диагностика и проследяване по този начин и степента на развитие на съдови усложнения при първи тип диабет. /II-6,V Б-9/

б/. Изследван е биологичен материал от починали в резултат на травми и установяването на повишена концентрация на манган е първо по рода си проучване у нас.

в/. Принос е и изучаването на тимусната жлеза и участието ѝ в минералната обмяна – проучване извършено от д –р Деков и колектив.

7.Работейки в тясно сътрудничество с колегите си от Катедрата по Патологоанатомия д-р Деков прави ценни публикации на казуистики, които са съобщават за първи път в родната литература като мултиплен рабдомиом на 8 – месечно кърмаче,фатална аортна дисекция у 36 годишна бременна жена и случай на инфекциозен ендокардит с мозъчни усложнения у 70 годишна жена с три тумора – рак на маточната шийка,лейомиом на маточното тяло и менингеом на меките мозъчни обвивки.

8.В седем литературни обзора д-р Деков публикува исторически обобщени и систематизирани проучвания по деонтологични теми в България като посочва приносите на редица автори за развитието на деонтологията у нас.

9.Д-р Деков извършва изследвания върху някои педагогически,социологически и психологични проблеми на обучението във ВУЗ в частност преподаването по съдебна медицина сред медици и юристи.Подобно проучване се прави за пръв път у нас.Поставя се въпроса за остра нужда от възстановяването на преподаването на съдебна медицина в юридическите факултети.

Д-р Деков е член на Балканската Академия по съдебни науки, на Съюза на Учените, Научното дружество по съдебна медицина и криминалистика в България и член на Научното дружество по история на медицината в България.

Д-р Деков с работата си се е доказал, че е отличен съдебен експерт, ползващ се с авторитет сред медицинските и юридически среди, задълбочено проучващ проблемите на съдебната медицина във всички нейни области с ефективни предложения за подобряване на работата ѝ, задълбочен научен работник и уважаван преподавател.

Въз основа на всичко гореизложено считам, че д-р Данчо Петров Деков, д.м. напълно отговаря на изискванията за придобиване на научното звание "доцент" и убедено предлагам на уважаемото Научно жури да гласува положително за неговия избор.

10.10.2016 год. Изготвил рецензията

/проф.Цана Петрова Бошнакова- Празникова, дмн /